

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمي جریده

قانون طب عدلی

تاریخ نشر: (۲۹) جواز سال ۱۳۸۷ هـ. ش. نمبر مسلسل: (۹۴۷)

۳- فرمان شماره (۳۵) مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۲۷ رئیس ج.ا.ا در باره توشیح قانون طب عدلی.

۴- قانون طب عدلی.

ACKU

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در باره توشیح قانون طب عدلی

شماره: (۳۵)

تاریخ: ۱۳۸۷/۳/۲۷

ماده اول:

به تاسی از حکم مندرج فقره شانزده ماده (۶۴) و ماده (۱۰۰) قانون اساسی افغانستان، قانون طب عدلی را که برحسب فیصله شماره (۸۷) مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۸ هیئت مختلط مجلسین شورای ملی بداخل (۴) فصل و (۳۵) ماده تصویب گردیده است، توشیح میدارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با فیصله در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مصوبه شورای ملی در مورد قانون طب عدلی

شماره: (۸۷)

تاریخ: ۱۳۸۷/۳/۸

مطابق حکم ماده صدم قانون اساسی، هیئت مختلط شورای ملی (مركب از پنج پنج عضو از هر جرگه) قانون طب عدلی را به تاریخ ۸ ماه جواز سال ۱۳۸۷ در (۴) فصل و (۳۵) ماده تصویب نمود.

رئیس هیئت مختلط

سلطان جان خاکسار

معاون هیئت مختلط

داکتر نعمت الله

فهرست مندرجات

قانون طب عدلی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>مواد</u>
۱	مبنی.....	ماده اول:
۱	اهداف.....	ماده دوم:
۱	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۲	رایگان بودن معاینات.....	ماده چهارم:
۲	همکاری با متخصص طب عدلی.....	ماده پنجم:

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

۳	ارایه نظر مسلکی.....	ماده ششم:
۳	اشتراک متخصص طب عدلی در انجام معاینات.....	ماده هفتم:
۳	اشتراک به صفت اهل خیره.....	ماده هشتم:
۳	ارایه توضیحات.....	ماده نهم:
۳	صلاحیت متخصص طب عدلی.....	ماده دهم:
۴	ارایه معلومات اضافی.....	ماده یازدهم:
۴	ارسال مواد غرض معاینات لابراتواری.....	ماده دوازدهم:
۴	ارایه گزارش.....	ماده سیزدهم:
۴	احصائیه گیری.....	ماده چهاردهم:
۴	حتمی بودن اشتراک متخصص در اجرای معاینات.....	ماده پانزدهم:

ماده شانزدهم: ارتقای سطح دانش مسلکی..... ۵

فصل سوم

معاینات عدلی طبی

ماده هفدهم: ابراز نظر توسط متخصص دیگر..... ۵

ماده هجدهم: انواع معاینات عدلی طبی..... ۵

ماده نوزدهم: اجرای معاینات تکمیلی و مکرر..... ۶

ماده بیستم: مکلفیت آمرین ادارات صحی..... ۶

ماده بیست و یکم: محتوای مقدمه نظریه..... ۶

ماده بیست و دوم: محتوای گزارش عدلی طبی..... ۷

ماده بیست و سوم: محتوای نتیجه گزارش عدلی طبی..... ۸

ماده بیست و چهارم: زمان ارایه مقدمه، تشریح و نتیجه..... ۸

ماده بیست و پنجم: مدت اجرای معاینه و تشخیص..... ۹

فصل چهارم

احکام متفرقه

ماده بیست و ششم: امتیاز تشویقی..... ۹

ماده بیست و هفتم: شمولیت در کادر علمی..... ۹

ماده بیست و هشتم: حالات عدم اشتراک در معاینات..... ۹

ماده بیست و نهم: عدم افشای معلومات محرم..... ۱۰

ماده سی ام: تنظیم لوایح..... ۱۰

ماده سی و یکم: حضور پولیس، خرنوال و سایر اشخاص حین اجرای معاینات..... ۱۰

ماده سی و دوم: تطبیق احکام قانون..... ۱۰

مادهٔ سی و سوم: تعقیب عدلی ۱۰

مادهٔ سی و چهارم: مهر اداره ۱۰

مادهٔ سی و پنجم: انفاذ ۱۱

ACKU

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون طب عدلی

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

ماده اول:

این قانون به تاسی از حکم مندرج ماده سی و یکم قانون صحت عامه، به منظور تنظیم امور مربوط به خدمات طب عدلی و تأمین بهتر عدالت حین ابراز نظر مسلکی در رابطه به قضایای جزایی و مدنی که از طریق مراجع عدلی و قضائی به ادارات خدمات طب عدلی ارائه می شود، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اداره خدمات طب عدلی بمقصد تأمین اهداف ذیل فعالیت می نماید:

۱- فراهم آوری تسهیلات طبی به مراجع عدلی و قضایی جهت کشف و اقصیت.

۲- اجرای مهارت های تخصصی طب عدلی.

۳- توسعه و ارتقای پروگرام های تربیوی و تحقیقی.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را افاده می نماید:

۱- متخصص: شخصی است که در رشته اختصاصی دارای سند معتبر علمی باشد.

۲- طبیب: شخصی است که دارای سند فراغت تحصیلی در رشته طب (دیپلوم طبی) از مؤسسات تحصیلی داخلی یا خارجی مورد تائید وزارت تحصیلات عالی باشد.

۳- متخصص طب عدلی: متخصص طبی است که در رشته طب عدلی نیز دارای سند معتبر علمی تخصصی باشد.

۴- معاینات تخصصی طب عدلی: معاینات و تحقیقات لازم که در قضایای جزایی و مدنی از طرف متخصص طب عدلی انجام داده می شود.

۵- گزارش طب عدلی: سند رسمی کتبی است که بعد از انجام معاینات تخصصی طب عدلی توسط متخصص طب عدلی تهیه و تنظیم گردیده، شامل مقدمه، تشریح و نتیجه باشد.

۶- تکنیشن طب عدلی: شخصی است که دارای سند تحصیلی فنی یا لابراتوار طبی یکی از مؤسسات طبی داخلی یا خارجی باشد.

۷- کارکن فنی طب عدلی: شخصی است که تعلیمات خاص فنی را تحت نظر متخصص طب عدلی سپری نموده، دارای تصدیق نامه طب عدلی بوده و در اتاق معاینات داخلی جسد و واقعات حیاتی انجام وظیفه نماید.

۸- اتوپسی (معاینات داخلی جسد): عملیه است که در آن معاینات داخلی جسد اجرا گردیده و اجواف داخلی جسد را تشریح می نماید.

۹- امبولاتوری: واقعات حیاتی است که از طرف مراجع عدلی و قضایی جهت معاینات عدلی طبی و ابراز نظر محول می گردد.

رایگان بودن معاینات

ماده چهارم:

معاینات تخصصی عدلی طبی طور رایگان به مصرف دولت صورت می گیرد.

همکاری با متخصص طب عدلی

ماده پنجم:

مؤسسات صحی کشور و طبیبان مربوط مکلف اند، حین ضرورت، با متخصص طب عدلی همکاری جدی نمایند.

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

ارایه نظر مسلکی

ماده ششم:

متخصص طب عدلی مکلف است، راجع به هر نوع معاینات و تشخیص عدلی طبی نظر مسلکی خود را ارایه نماید.

اشتراک متخصص طب عدلی در انجام معاینات

ماده هفتم:

متخصص طب عدلی حین مطالبه پولیس، خرنوال، قاضی یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی مکلف به اشتراک در مشاهده محل واقعه و نبش قبر می باشد.

اشتراک به صفت اهل خبره

ماده هشتم:

متخصص طب عدلی به حیث اهل خبره در امور معاینات و تشخیص مطابق احکام قانون اجراءات جزایی اشتراک نموده، در کشف جرم و بدست آوردن مدارک اثباتیه آن کمک می نماید.

ارایه توضیحات

ماده نهم:

متخصص طب عدلی مکلف است، حین مطالبه پولیس، خرنوال، قاضی یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی در مورد نتایج مرتبه خویش توضیحات لازم ارایه نموده و در صورت لزوم در جلسه محکمه حاضر شود.

صلاحیت متخصص طب عدلی

ماده دهم:

متخصص طب عدلی حین انجام معاینات و تشخیص دارای صلاحیت های ذیل می باشد:

- ۱- مطالبه همکاری در مورد کشف قضایا از متخصصین رشته های مختلف.
- ۲- مطالبه توضیحات لازم در مورد تصمیم پولیس، خرنوال، قاضی یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی از ادارات مذکور.

ارایه معلومات اضافی

ماده یازدهم:

هرگاه راجع به حقایق مهم در ضمن تحقیقات از طرف پولیس، خرنوال، قاضی یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی سوالاتی مطرح نشده باشد، متخصص طب عدلی مکلف است، بعد از انجام معاینات در گزارش از آن تذکر دهد.

ارسال مواد غرض معاینات لابراتواری

ماده دوازدهم:

متخصص طب عدلی می تواند، در صورت ضرورت، معاینات لابراتواری مواد مورد نظر را جهت تحقیق بیشتر ضم فورمه های معینه به لابراتوار مربوط ارسال کند.

ارایه گزارش

ماده سیزدهم:

متخصص طب عدلی مکلف است، بعد از انجام معاینات، گزارش عدلی طبی و فورمه مربوط را بحیث سند رسمی در سه نقل ترتیب و امضاء نموده، اصل سند به مرجع مربوط ارسال و یک نقل آن به دفتر طب عدلی و نقل دیگر آن نزد متخصص طب عدلی حفظ می گردد.

احصائیه گیری

ماده چهاردهم:

احصائیه گیری و حفظ مواد تحقیقی طب عدلی از وظایف متخصص مربوط و اداره طب عدلی می باشد. طرز حفاظت و امحای این مواد توسط لایحه جداگانه تنظیم می گردد.

حتمی بودن اشتراک متخصص در اجرای معاینات

ماده پانزدهم:

اشتراک متخصصین طب عدلی و سایر رشته های طبی مربوطه حین اجرای معاینات عدلی طبی در موارد آتی حتمی است:

۱- معاینات و تشخیص تخصصی افعال کارکنان طبی ناشی از تخلفات مسلکی.

۲- معاینات مکرر مواد و نظریات طبی مندرج دوسیه هایی که تحت دوران تحقیق یا محاکمه قرار دارد.

۳- معاینات تخصصی وقایع پیچیده.

ارتقای سطح دانش مسلکی

ماده شانزدهم:

(۱) متخصص، تکنیشن و کارکن طب عدلی مکلف اند، بطور متداوم با همکاری وزارت صحت عامه سطح دانش نظری و مسلکی خویش را بلند برده و در امور عملی روزمره از اساسات علمی قبول شده اداره خدمات طب عدلی پیروی نمایند.

(۲) اطبای طب عدلی می توانند حسب ضرورت به اساس پیشنهاد اداره خدمات طب عدلی مطابق احکام قانون در یکی از رشته های اساسی طبابت تخصص بدست آورند.

(۳) شرایط و طرز ارتقای سطح دانش مسلکی و تخصصی مندرج این ماده توسط لایحه جداگانه تنظیم می گردد.

فصل سوم

معاینات عدلی طبی

ابراز نظر توسط متخصص دیگر

ماده هفدهم:

اجرای معاینات عدلی طبی توسط متخصص طب عدلی دارنده جواز فعالیت صورت می گیرد.

در صورت عدم موجودیت متخصص طب عدلی، متخصص مربوط رشته طب در حدود دانش مسلکی مکلف است، در زمینه ابراز نظر نماید.

انواع معاینات عدلی طبی

ماده هجدهم:

معاینات عدلی طبی به کتگوری های ذیل تقسیم می گردد:

۱- معاینات اشخاص زنده.

۲- معاینات اجساد.

۳- معاینات مدارک اثباتیه.

۴- معاینات اسنادیکه به طب عدلی راجع می گردد.

۵- معاینات عدلی طبی ناشی از اهمال وظیفوی کارکنان طبی.

اجرای معاینات تکمیلی و مکرر

ماده نهم:

(۱) معاینات تکمیلی و مکرر عدلی طبی بالاتر تقاضای تحریری مراجع ذیصلاح در حالات ذیل اجراء شده می تواند:

۱- در صورتی که نتیجه مقدماتی معاینات عدلی طبی، وضاحت نداشته باشد.

۲- در صورتی که نتیجه معاینات عدلی طبی مورد قناعت مراجع مربوط قرار نگیرد.

(۲) در حالت مندرج جزء (۲) فقره (۱) این ماده موضوع به متخصص دیگر (غیر از متخصص قبلی) یا کمیسیونی که دارای صلاحیت علمی بالاتر باشد (دیپارتمنت طب عدلی) محول می گردد.

(۳) طرز اجرای معاینات عدلی طبی مقدماتی، تکمیلی، مکرر و کمیسیونی، طبق احکام قانون اجراءات جزایی و مدنی تنظیم میگردد.

مکلفیت امرین ادارات صحی

ماده بیستم:

هر گاه اجرای معاینات عدلی طبی خارج از مراکز خدمات طب عدلی صورت گیرد، امرین ادارات صحی مربوط مکلف اند، مواد و وسایل مورد ضرورت را به صورت مکمل و محفوظ در اختیار متخصص طب عدلی بگذارند.

محتوای مقدمه نظریه

ماده بیست و یکم:

(۱) مقدمه نظریات عدلی طبی، شامل مطالب آتی می باشد:

۱- وقت و محل اجرای معاینات عدلی طبی.

۲- شرایط فیزیکی از قبیل روشنی، درجه حرارت و امثال آن حین اجرای معاینات عدلی طبی.

۳- تقاضانامه اجرای معاینات عدلی طبی یا فورمه ای که به اساس آن معاینات ثبت می گردد.

۴- اسم، تخلص، رتبه و درجه علمی متخصص طب عدلی و اسم اداره ای که در آن ایفای وظیفه می نماید.

۵- شهرت میت یا اشخاص زنده.

۶- درج سایر اسناد و اشیای دست یاب شده.

۷- تفصیل مواد ارسالی و مشخصات دوسیه با توضیح نمبر مسلسل، تعداد جلد و صفحات دوسیه.

۸- شهرت اشخاصی که حین اجرای معاینات عدلی طبی حاضر بوده اند.

۹- هدف معاینات عدلی طبی.

۱۰- فهرست سوالات طرح شده.

۱۱- توضیح کیفیت واقعه، نتایج تحقیقات مقدماتی، مشاهدات محل واقعه و محتویات اسناد طبی.

۱۲- در نظرگرفتن شکایت شخصی که معاینه می شود.

(۲) در صورتی که طفل یا شخص مبتلا به مریضی عقلی یا روانی معاینه شود، حضور والدین یا قایم مقام قانونی وی حتمی می باشد.

محتوای گزارش عدلی طبی

ماده بیست و دوم:

تشریح گزارش عدلی طبی شامل تمام مراحل تحقیق و ارقام واقعی بوده و با نظرداشت میتودهای تحقیق توأم باعکس (فوتو)، رسم، سلاید و امثال آن مطالب ذیل را احتوا می کند:

۱- معاینات تخصصی عدلی طبی میت که شامل موارد ذیل می باشد:

- رنگ و چگونگی البسه و شرح خصوصیات ظاهری جسد که حین معاینات خارجی میت به مشاهده می رسد.

- شرح معاینات داخلی اجواف اعضا و انساج بدن.

- شرح معاینات مواد اخذ شده از میت جهت تحقیقات لابراتواری.

- فهرست تمام اعضا و انساج که جهت پیوند اعضا به مقاصد علمی، تعلیمی و خدماتی طبق وصیت میت گرفته می شود، توأم با ذکر مرجع مرسل البیه.

- نتایج تحقیقات لابراتواری.

۲- معاینات تخصصی عدلی طبی اشخاص زنده که شامل موارد ذیل می باشد:

- شرح مفصل عوارض و علایم جسمی.

- شرح مفصل علایم البسه و آثاریکه بالای آن دیده می شود.

- فهرست مواد و اشیائیکه جهت تحقیقات و معاینات لابراتواری ارسال می گردد.

- تاریخ اجرای معاینات لابراتواری و نتایج آن.

۳- معاینات تخصصی عدلی طبّی مدارک اثباتیه جرم شامل موارد ذیل می باشد:

- تدقیق و مطالعه مواد دوسیه.

- شرح چگونگی قضیه.

- شرح اسناد طبّی و سایر اسنادی که در قضیه مهم دانسته می شود.

محتوای نتیجه گزارش عدلی طبّی

ماده بیست و سوم:

نتیجه گزارش عدلی طبّی دارای مطالب ذیل می باشد:

۱- تحلیل کیفیت واقعه در قسمت تشریح متناسب به آخرین امکانات عملی و علمی طب عدلی.

۲- ترتیب نتیجه گزارش عدلی طبّی به صورت واضح و مشخص با ارقام واقعی آن.

زمان ارایه مقدمه، تشریح و نتیجه

ماده بیست و چهارم:

(۱) مقدمه و تشریح گزارش عدلی طبّی در جریان تحقیق و نتیجه آن بعد از اكمال تحقیقات لابراتواری تهیه می گردد.

(۲) اتوپسی به منظور تحقیقات عدلی طبّی به اساس تقاضای مراجع ارسال کننده جسد و تصمیم متخصص طب عدلی تا مرحله رسیدن به تشخیص و تثبیت علت مرگ، به موافقه اولیای میت صورت می گیرد مگر اینکه مظنون از اولیای میت باشد.

مدت اجرای معاینه و تشخیص

ماده بیست و پنجم:

معاینات و تشخیص عدلی طبّی در خلال حد اکثر سه روز تهیه و به مراجع مربوط ارسال می گردد.

در صورت ایجاب معاینات متممه، موضوعات پیچیده و معاذیر تخنیکی و اداری که ایجاب تحقیقات و معلومات بیشتر را نماید، زمان تکمیل معاینات در مرکز از جانب رئیس و در ولایات از طرف آمرین طب عدلی با نظر داشت حالات الی چهل و پنج روز تمدید و از چگونگی آن به مراجع اصلی ذربط اطلاع داده می شود.

فصل چهارم

احکام متفرقه

امتیاز تشویقی

ماده بیست و ششم:

به منظور تشویق و جذب نمودن اشخاص فنی و مسلکی (بالخصوص زنان)، و ارتقای سطح دانش علمی آنها در رشته طب عدلی و عرضه بهتر و مطمئن خدمات عدلی طبی، برای کارکنان مسلکی طب عدلی (بخش خدماتی و کادری) تکنالوژیست های طبی، لابرنات ها، مستحضران و کارکنان فنی اتاق های اتوپسی و امبولاتوری و اجیران صد فیصد (۱۰۰٪) معاش، ماکولات و سایر امتیازات مسلکی و کادری در برابر کارشاقه و مضر صحت و برای کارکنان اداری پنجاه فیصد (۵۰٪) معاش و ماکولات با ضمایم آن پرداخته می شود.

شمولیت در کادر علمی

ماده بیست و هفتم:

متخصصین طب عدلی مطابق اسناد تقنینی مربوط شامل کادر علمی شده می توانند.

حالات عدم اشتراک در معاینات

ماده بیست و هشتم:

هرگاه متخصص طب عدلی، خود متضرر، مدعی، مدعی علیه یا شاهد بوده و یا اشخاص متذکره قرابت نسبی یا وظیفوی داشته باشد و یا منافع متخصص طب عدلی طور مستقیم یا غیر مستقیم در قضیه ذیدخل باشد، در معاینات عدلی طبی اشتراک کرده نمی تواند.

عدم افشای معلومات محرم

ماده بیست و نهم:

هرگاه متخصص طب عدلی بنابر وظیفه یا نوعیت کار، حین اجرای وظیفه معلوماتی را بدست آورد که ایجاب محرمت را نماید، مکلف است، بدون مجوز قانونی آنرا افشاء نه نماید.

تنظیم لوایح

ماده سی ام:

همکاری متخصص طب عدلی با سایر ادارات صحتی کشور و ارسال معاینات عدلی طبی به مراجع ذیصلاح قانونی طبق لوایح جداگانه تنظیم می گردد.

حضور پولیس، خرنوال و سایر اشخاص حین اجرای معاینات

ماده سی و یکم:

(۱) پولیس، خرنوال و وکیل مدافع طبق احکام قانون در اجرای معاینات عدلی طبی اشتراک نموده و در صورت اجازه متخصص طب عدلی، سایر اشخاص ذیربط در اجرای معاینات اشتراک کرده می توانند.

(۲) متخصص طب عدلی در صورت لزوم می تواند، حین ترتیب معاینات عدلی طبی از سایر اهل خبره نیز استفاده نماید.

تطبیق احکام قانون

ماده سی و دوم:

وزارت صحت عامه و مؤظفین اداره خدمات طب عدلی مکلف به تطبیق احکام این قانون می باشند.

تعقیب عدلی

ماده سی و سوم:

هر گاه متخصص و مؤظف مربوط اداره خدمات طب عدلی در ایفای وظایف محوله از احکام این قانون و سایر قوانین تخلف ورزند، با نظر داشت نوع تخلف طبق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار می گیرند.

مهر اداره

ماده سی و چهارم:

اداره خدمات طب عدلی مرکزی و ادارات ولایتی آن دارای مهر مخصوص می باشد که در آن نشان جمهوری اسلامی افغانستان و اسم اداره حک گردیده است.

انفاذ

ماده سی و پنجم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد و با انفاذ آن قانون طب عدلی منتشره جریده رسمی شماره (۹۱۶) مؤرخ ۱۳۸۵/۱۲/۵ ملغی شمرده می شود.

ACKKU